

Daar constateerde prof. KOUWER een groote uterusruptuur. Het reeds bezweken kind werd terstond gedecapiteerd en de vrouw is gelukkig, dank zij zorgvuldige tamponade van de uteruscheur, genezen.

Voor laparotomie was te pols te slecht. Is dus de versie en extractie onmogelijk, bijv. door hoogstaanden contractiering, dan wil dat dus zeggen, dat het onderste uterussegment sterk is gerekt, en dan lijkt het mij onraadzaam, een langdurige poging te doen om den voorliggenden schouder te trekken tot onder de symphysis.

Het aangehaalde geval van prof. KOUWER illustreert m. i. duidelijk, dat het bedenkelijk is, te beweren, dat bij niet-gelukken der poging, er niets verloren is.

Ede, 25 Juli 1908.

A. F. SOER.

VERKLARING VAN OVERLIJDEN.

Geachte Redactie!

De in de algemeene vergadering gebleken moeilijkheid, de conclusies 8 en 9 van het rapport der centrale commissie van advies over art. 5 der wet van 1865 te formuleeren, heeft mij een poging doen wagen, deze conclusies, gewijzigd, opnieuw op te stellen en, rekening houdende met de in de algemeene vergadering reeds aangenomen conclusies, een proeve van wetsontwerp op de doodschouw aan uw oordeel en dat uwer lezers te onderwerpen. Ik begrijp volkomen, dat de vorm der artikels door wettenmakers van beroep zou moeten worden herzien, maar de hier gekozen vorm doet, naar mijn meening de gewenschte regeling vrij scherp uitkomen.

Mijdrecht, Juli 1908.

H. VAN DER HOEVE.

Art. 1. Indien een overledene binnen de laatste 8×24 uur voor zijn overlijden door een bevoegd geneeskundige is bezocht of onderzocht, dan is deze geneeskundige verplicht binnen 2×24 uur na het overlijden zich persoonlijk van den dood te overtuigen en een door hem ondertekende verklaring daarvan af te geven aan den gebruiker der woning, waarin zich het lijk bevindt.

Art. 2. Indien de overledene binnen de laatste 8×24 uur voor het overlijden door méér dan een bevoegd geneeskundige was bezocht of onderzocht, dan rust de verplichting van art. 1 op de(n)gene hunner die het laatst den lijder bezocht of onderzocht.

Art. 3. Indien de in art. 1 en 2 bedoelde geneeskundige weigert of door force majeure verhinderd is de schouw te verrichten, dan geeft de gebruiker der woning daarvan onmiddellijk kennis aan den burgemeester zijner gemeente. Deze handelt als in art. 11 is voorgescreven.

Art. 4. De gebruiker van een woning bedoeld in art. 1 is verplicht binnen 24 uur na het ontvangen der verklaring in art. 1 bedoeld, deze in te leveren bij den ambtenaar van den burgerlijken stand zijner gemeente.

Art. 5. Indien de geneesheer bedoeld in art. 1 of art. 2 de(n) overledene uitsluitend op zijn spreekuur had behandeld en de afstand tusschen de woning van dezen geneeskundige en die waar het lijk zich bevindt, is meer dan 6 KM., dan is deze geneesheer van de verplichting in art. 1 bedoeld ontslagen.

Art. 6. Hij geeft dan binnen 24 uur na het overlijden, of, indien bij het hem ter kennis komen van den dood deze termijn al verstreken was, ten spoedigste schriftelijk kennis aan den burgemeester der gemeente, waar het lijk zich bevindt, dat hij van zijn recht: de doodschouw niet te verrichten, gebruik maakt.

Art. 7. De burgemeester handelt dan als in art. 11 aangegeven. De geneeskundige genoemd in art. 11 handelt als in art. 12 aangegeven.

Art. 8. Een geneesheer, die een verklaring van overlijden afgeeft, zendt denzelfden dag een duplicaat in gesloten couvert aan den hoofdinspecteur der volksgezondheid. Op dit duplicaat wordt door den geneeskundige aanteekend de vermoedelijke doodsoorzaak. Van de afgegeven verklaringen wordt door den geneeskundige in een register aanteekening gehouden.

Art. 9. De gebruiker van een woning, waar binnen een persoon sterft, die in de laatste 8 × 24 uur voor het overlijden niet door een bevoegd geneeskundige was bezocht of onderzocht, is verplicht binnen 24 uur, nadat hem het sterfgeval bekend is geworden, daarvan aangifte te doen of te laten doen aan den burgemeester zijner gemeente.

Art. 10. Degene (of degenen) die een lijk buiten een woning vindt (vinden) is (zijn) verplicht onverwijld daarvan kennis te geven aan de politie of den burgemeester der gemeente, waar het lijk zich bevindt.

Art. 11. In de gevallen bedoeld in art. 3, 6, 9 en 10 noodigt de burgemeester den geneesheer, belast met het verrichten van de doodschouw (art. 4 wet 10 April 1869) in die gemeente schriftelijk uit, het lijk te schouwen, tenzij in het geval bedoeld in art. 9 een verklaring van overlijden als bedoeld in art. 1 wordt afgegeven door den huisarts. Deze verklaring mag echter niet later dan 24 uur na het overlijden worden afgegeven en op deze verklaring mag niet ontbreken de aanteekening, dat de overledene de laatste 8 × 24 uur volgens aangifte niet door een bevoegd geneeskundige was bezocht of onderzocht.

Art. 12. De geneesheer belast met de doodschouw bedoeld in art. 11 is verplicht binnen 24 uur na het ontvangen der uitnoodiging, zich persoonlijk te overtuigen van den dood en binnen 48 uur na het ontvangen der uitnoodiging aan den burgemeester af te geven een ondertekende verklaring, dat hij den dood persoonlijk heeft vastgesteld.

Tevens is op deze verklaring art. 8 van toepassing.

Art. 13. Op schriftelijk verzoek van den burgemeester lichten de geneesheeren bedoeld in art 11 dezen in, of bij hen vermoeden van misdaad bestaat. Dit geschiedt ook in het geval in art. 1 genoemd.

Art. 14. Strafbepalingen.

De toelichting kan kort zijn. De moeilijke vraag, wiens lijder men is, wordt hierdoor geregeld. De uitdrukking „bezocht of onderzocht” sluit zowel spreekuurbehandeling als klinische behandeling in zich, terwijl door art. 5 de plicht tot doodschouw na spreekuurbehandeling beperkt wordt tot een bepaalden kring, binnen welken het grootste deel van den werkkring der kinder-poliklinieken valt. Hiermede wordt dus tegemoet gekomen aan conclusie 9° van het rapport der centrale commissie. Tegelijk met het beperken van den *plicht* tot schouw blijft echter voor spreekuurbehandeling het *recht* tot schouw in dit en het volgende artikel bestaan.

De meermalen voorkomende uitdrukking „bevoegd geneeskundige” is gebruikt om alle verwarring te voorkomen bij de vraag, onder wiens behandeling men was, immers de behandeling van een kwakzalver kan dan niet als „geneeskundig” bezoek of onderzoek worden aangevoerd.

De gestelde termijnen zijn zoodanig genomen, dat rekening is gehouden met de termijnen van de begrafeniswet.

Bij plotselinge sterfgevallen kan de huisarts een verklaring van overlijden afgeven (art. 11), zonder echter daartoe *verplicht* te zijn. Op deze wijze wordt voorkomen, dat een arts plotseling tot huisarts wordt aangesteld en als eerste dienst een lijk moet schouwen bij een mogelijk verdacht sterfgeval.

BERICHTEN.

BUITENLAND

LONDEN. — Het nut van dierproeven. Voor het onderwerp van het eerste vlugschrift der Research Defense Society, verkrijgbaar voor 3 stuivers, is een zeer gelukkige keuze gedaan: *the extinction of Malta-fever*. Daarin wordt aangetoond, hoe door middel van dierproeven de oorzaak dier ziekte is vastgesteld, en hoe men haar tengevolge daarvan heeft kunnen bestrijden. Daardoor kunnen op het eiland jaarlijks 75000 ziektedagen worden uitgespaard (*Lancet*).

— **Darwin-herdenking.** De LINNAEUS-vereeniging heeft den 1sten Juli herdacht, dat vóór 50 jaren DARWIN zijn eerste voordracht hield over natuurlijke teeltkeus. Bij deze gelegenheid zijn medailles uitgereikt aan HAECKEL, WEISSMANN, STRASBURGER, RUSSELL WALLACE, DALTON-HOOKER, RAY LANKESTER en FRANCIS GALTON (*Deutsche med. Wochenschrift*).

PORTO-RICO. — Bestrijding der uncinariasis. — Het valt niet te loochenen, dat de hedendaagsche veroveraars hun taak goed begrijpen, en dat dezelfde belangzucht, die hen drijft tot veroveren, en dezelfde macht, die hen daartoe in staat stelt, dienstbaar worden gemaakt aan de belangen der veroverde landen, zoodat deze den nieuwen heerscher nog dankbaar kunnen zijn. De gele koorts is, als landplaag, uit Havana geweken; op de Philippijnen zijn de darmziekten met kracht bestreden sedert de Vereenigde Staten er hun macht uitoefenen, en de op Porto Rico heerschende anaemie, eenmaal herkend als een parasitaire ziekte, veroorzaakt door *Uncinaria Americana*, is op groote schaal bevochten door een permanente commissie, daartoe aangesteld. Door vlugschriften is de bevolking aangespoord om hulp te zoeken. Daarvan hebben in 1906 en 1907 bijna 90000 inwoners gebruik gemaakt. Een half miljoen adviezen werden hun verstrekt. In het bloed en de faeces werd bij allen de parasiet gevonden. De behandeling bestond in purgatie met glauberzout, gevolgd door toediening van β -naphтол en thymol en werd met een tweede purgatie besloot. Een vierde deel der patiënten werd geheel, ruim een zesde deel nagenoeg geheel genezen, een ander zesde deel verbeterd, de overigen zijn nog in behandeling. Slechts 180 zieken zijn gestorven. De commissie wenscht, dat ten minste 50 behandelingsbureaux